

Motion till nationella barnhälsovårdsdagarna 2021

Ändring av begreppet "amningspuckel"

Förslag:

Att begreppet "amningspuckel" ersätts med begreppet "tidig tillväxtpuckel (0-6mån)" eller
Att begreppet "amningspuckel" ersätts med "spädbarnets tidiga tillväxtpuckel"

Att texter i Rikshandboken ses över och byter ut ordet amningspuckel till ovan beslutat förslag.

Att NUG tillväxt och/eller NAG BHV kontaktar berörda professionsorganisationer, myndigheter och lärosäten för att diskutera och implementera ändringen i terminologi.

Bakgrund och motivering till förslaget:

Många spädbarn har en markerad tillväxtökning dvs en tydlig spurt uppåt i sin placering på viktkurvan under de första 3–4 månaderna. Ofta stimuleras placeringen på längdkurvan nästan samtidigt, men i mindre utsträckning. Under andra halvan av första levnadsåret brukar placeringen i kurvorna sjunka igen. En sådan övergående tillväxtspurt har benämnts för amningspuckel i svenska språket. Denna 'puckel eller spurt' blir synlig oavsett om barnet är bröstmjölks- eller flaskuppfött, oavsett om det är bröstmjolk eller ersättning i nappflaskan.

Tillväxthastigheten är olika i olika stadier av livet. Tillväxten de första 6–8 månaderna är en förlängning av fostertillväxten och påverkas av flera olika faktorer t.ex. intrauterina tillväxten, mammas BMI och kosten. Barn som ammas eller som får den ersättning som finns på marknaden idag uppvisar ofta en mer markant viktökning än de kurvlinjerna anger.

Risken med att behålla begreppet 'amningspuckel' är framförallt i samtalet med föräldrar då ordet 'amningspuckel' är ett opedagogiskt begrepp att användas. Begreppet 'amningspuckel' finns inte på andra språk. Detta gör jämförelser med vetenskapliga artiklar på andra språk problematiska och att det kan upplevas att företeelsen är något som enkom finns i Sverige.

Begreppet amningspuckel är därmed vilseledande, både eftersom spurten ses oavsett vilken nutrition barnet erhåller och eftersom fenomenet delvis kan förklaras av tillväxtkurvornas konstruktion. Begreppet borde ersättas med 'tidig snabb tillväxtpuckel (0–6 mån)' eller 'spädbarnets tidiga tillväxtpuckel'.

Referenser:

Heerman, W. J., Bian, A., Shintani, A., & Barkin, S. L. (2014). Interaction between maternal prepregnancy body mass index and gestational weight gain shapes infant growth. *Academic pediatrics*, 14(5), 463-470.

Kramer, M. S., Guo, T., Platt, R. W., Shapiro, S., Collet, J. P., Chalmers, B., ... & Vanilovich, I. (2002). Breastfeeding and infant growth: biology or bias?. *Pediatrics*, 110(2), 343-347.

Larsson, M. W., Lind, M. V., Larnkjær, A., Due, A. P., Blom, I. C., Wells, J., ... & Michaelsen, K. F. (2018). Excessive weight gain followed by catch-down in exclusively breastfed infants: an exploratory study. *Nutrients*, 10(9), 1290.

Pizzi, C., Cole, T. J., Richiardi, L., dos-Santos-Silva, I., Corvalan, C., & De Stavola, B. (2014). Prenatal influences on size, velocity and tempo of infant growth: findings from three contemporary cohorts. *PloS one*, 9(2), e90291.

Finns en utvecklingsgrupp som berörs av motionen? Om ja, vilken:
Arbetsgrupperna Tillväxt och Nutrition.

Har motionen diskuterats med ovanstående utvecklingsgrupp?

Ja.

Motionär (namn, mailadress och telefonnummer):

Arbetsgruppen Tillväxt: Maria Bengtsson, Mariette Derwig, Leif Ekholm, Lars Gelander, Anton Holmberg, Pär Lindström, Lisa Lundberg, Charlotte Nylander, Gerd Almquist Tangen.

Motionär

Gerd Amquist Tangen, leg.ssk (bsk, dsk), med.dr

Hälso och sjukvårdsstrateg Region Halland

Gerd.almquist-tangen@regionhalland.se

070-200 5902